

בש"פ 7712/14 - אבראהים ברכאת נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7712/14

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

העורר: אבראהים ברכאת

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת במ"ת 17327-10-14 מיום 10.11.2014 שניתנה על-ידי השופט י' אברהם

תאריך הישיבה: ג' בכסלו תשע"ה (25.11.2014)

בשם העורר: עו"ד חידר זועבי

בשם המשיבה: עו"ד חיים שוויצר

החלטה

1. ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת (השופט י' אברהם) במ"ת 17327-10-14 מיום 10.11.2014, במסגרתה הורה על הארכת מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

עיקרי כתב האישום

עמוד 1

2. נגד העורר ושניים נוספים הוגש כתב אישום בעבירות של קשירת קשר לפשע, מתן שוחד וניסיון להחדיר ציוד קצה רט"ן, זאת במטרה לאפשר קידום פעילותו של ארגון טרור ולפגוע בבטחון המדינה. על-פי כתב האישום, קשרו הנאשמים קשר ביחד עם אחרים להחדיר טלפונים סלולריים וכרטיסי סים אל תוך בית הסוהר רמון לאגף אסירים בטחוניים, באמצעות מתן שוחד כספי לסוהר על מנת שזה יכניסם בפועל. בחודש ספטמבר 2014, יצר העורר קשר טלפוני במספר הזדמנויות עם סוהר בבית הסוהר רמון (שדיווח והופעל על-ידי מפקדיו כסוכן), וזאת לצורך תיאום מפגש להעברת כרטיסי הסיים וכסף, תשלום השוחד. ביום 29.9.2014 נפגש העורר עם הסוהר והעביר לידיו 156 כרטיסי סים המיועדים לשני הנאשמים האחרים בכתב האישום, אסירים בטחוניים בכלא רמון, וכן 10,000 ₪ כתשלום שוחד. או אז נעצר העורר על-ידי המשטרה.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

עיקרי ההליכים לפני בית המשפט המחוזי

4. בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 5.11.2014 נקבע כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של העורר, כי העורר ידע אל-נכון שהוא מעביר את כרטיסי הסיים באמצעות סוהר לכלא בטחוני, וכי אלה מיועדים להגיע לידי שני הנאשמים האחרים (עמוד 15). כיוצא בזה, קבע בית המשפט המחוזי כי עילת המעצר של מסוכנות "מתגבשת במלוא עוצמתה" (עמוד 16), שכן מדובר בעבירות שנועדו לפגוע בבטחון המדינה, על-ידי יצירת אפשרות לאסירים בטחוניים ליצור קשר עם ארגוני הטרור אליהם הם משתייכים.

5. בהחלטה מיום 10.11.2014, עמד בית המשפט המחוזי על כך שהעורר ידע כי החדרת כרטיסי הסיים נועדה לאסירים בטחוניים בתוך בית הכלא, על כל המשמעויות הנובעות מכך, "היינו, האפשרות כי באמצעות ציוד זה יוכלו ליצור קשר עם ארגוני הטרור אליהם השתייכו, והאפשרות שיהיה בכך כדי לפגוע פגיעה קשה בבטחון המדינה", וקבע כי עוצמתה של המסוכנות מתחזקת לנוכח הכמות הגדולה של כרטיסי הסיים שנתפסו (עמוד 22). כיוון שכך, סבר בית המשפט המחוזי כי מדובר בנסיבות המקימות "מסוכנות מוגברת עד כי שום חלופת מעצר לא תשיג את מטרת המעצר" (עמ' 23) והורה על הארכת מעצרו של העורר עד לתום ההליכים.

עיקרי טענות הצדדים

6. מלכתחילה הוגש הערר גם לגבי דיוטן הלכאורית של הראיות, אך למקרא נימוקי הערר, למשמע דברי ב"כ הצדדים בדיון בעל-פה, ולאחר עיון בחומר שהוגש לעיוני, הערתי את אשר הערתי, וב"כ העורר הסכים על קיומן של ראיות לכאורה. הערר מתמקד אפוא בעילת המעצר ובאפשרות לבחון חלופה למעצר.

7. לטענת העורר, שגה בית המשפט המחוזי כשלא בחן את חלופת המעצר שהוצעה, שיש בה כדי לאיין את מסוכנותו הנטענת. לשיטתו, העבירות המיוחסות לו מצביעות לכל היותר על מסוכנות נקודתית וחד-פעמית, ואין חשש לביצוע עבירות דומות, במיוחד לאור העובדה כי העורר אינו משתייך לארגון עויין ואין אידיאולוגיה מאחורי מעשיו. לשיטתו, שגה בית המשפט המחוזי כשלא ערך אבחנה מבש"פ 1716/11 חגאז נ' מדינת ישראל (8.3.2011) (להלן: "החלטת בית המשפט המחוזי").

עניין חגאז), שכן בענייננו אין מדובר בתושב הרשות הפלסטינית, אין חשש להימלטות (שהרי נטען לעילת מסוכנות בלבד), ולפיכך יש מקום לשקול שחרור לחלופת מעצר. העורר הוסיף כי הוא אדם נורמטיבי, עברו נקי, והוא אב לששה ילדים.

8. מנגד, טענה המשיבה כי ההלכה הפסוקה היא שבעבירות מסוג זה, שיש בהן כדי לסכן את בטחון המדינה, יורה בית המשפט ככלל על מעצר עד תום ההליכים. העבירות המיוחסות לעורר מצביעות על מסוכנות רבה, לאור העובדה שהעורר ידע שכרטיסי הסיים אמורים להיות מועברים לאסירים בטחוניים. באשר לעניין חגאז, נטען כי נסיבות האירוע דן חמורות יותר שכן מדובר בניסיון להעביר כמות גדולה של כרטיסי סים, ולא רק בהעברת מכשיר אחד.

דין והכרעה

9. בחנתי את נימוקי הערר, נתתי דעתי על החלטת בית המשפט המחוזי, ולאחר ששמעתי את טיעוני ב"כ הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דינו של הערר להידחות. העבירות המיוחסות לעורר חמורות ביותר. הברחת כרטיסי סים לאסירים בטחוניים מאפשרת לאסירים קשר ישיר עם חברי ארגון הטרור אליו הם משתייכים, לצורך קידום יעדי הארגון לרבות הוצאת פיגועים אל הפועל. מעשים מעין אלה מסכנים את בטחון המדינה ואזרחיה, ולפיכך יש לנקוט ב"מלחמת חורמה בתופעה זו" (עניין חגאז, פסקה 6). אכן, ההלכה הנוהגת באשר לעבירות בטחוניות היא כי עבירות אלה, ככלל, מחייבות את מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים נגדו בשל החשש מפני המשך סיכון בטחון המדינה, וזאת גם אם לא הובאה ראיה קונקרטית לעניין זה (בש"פ 5728/13 ג'בארה נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (26.8.2013)); בש"פ 6378/10 עיסאוי נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (15.9.2010) והאסמכתאות שם). אמנם אין באמור כדי לשלול על הסף את האפשרות לבחון האם קיימת חלופת מעצר מתאימה, אך יתכנו מצבים בהם העבירות הן כה חמורות בעוצמתן, עד כי הן מלמדות על העדר אפשרות ליתן בנאשם אמון וממילא לא ניתן להסתפק בחלופת מעצר.

10. בענייננו, העורר היה מודע לכאורה לכך שכרטיסי הסיים אמורים להיות מועברים לאסירים בטחוניים. מכאן, שידע או שהיה עליו לדעת כי מעשיו יאפשרו לאסירים קשר ישיר עם הארגון לצורך קידום יעדיו, ועלולים לגרום להשלכות רות אסון על בטחון המדינה. לפיכך, בעבירות שביצע הפך העורר לכאורה לחולייה בשרשרת פעילות הארגון (השוו לבש"פ 9189/10 מסאעיד נ' מדינת ישראל (26.12.2010)). חומרת העבירות מקבלת משנה תוקף לאור הכמות הגדולה של כרטיסי הסיים - 156 במספר - שהעורר ניסה להבריח לאגף ביטחוני. בכך חמור העניין שלפנינו מזה שנדון בעניין חגאז, שם נעשה ניסיון להבריח מכשיר טלפון נייד בודד לבית הסוהר, לבן משפחתה של הנאשמת שם (השוו גם למ"ת (מחוזי ב"ש) 15087-04-11 מדינת ישראל נ' סאלח (22.6.2011)). שם נקבע כי הניסיון להחדיר לכלא שלושה כרטיסי סים מלמד על סיכון קונקרטי מחמת שאין מדובר אך ברצון תמים של הנאשם לאפשר לבן משפחתו לשמור על קשר טלפוני). במעשיו החמורים, בשים לב לסוג העבירות, להיקף, ולעובדה שנעשו לכאורה תוך מתן שוחד לסוהר, עובדה המלמדת כשלעצמה על העדר מורא מן החוק - העיד על עצמו העורר שהוא מסוכן לחברה וכי אין לתת בו אמון, הנחוץ לצורך שקילת האפשרות לנקוט בחלופה כלשהי. מסוכנות שכזו יכולה לבוא לידי ביטוי גם בתנאי מעצר בית', ולא נראה שחלופת מעצר שהציע העורר, יכולה להניח את הדעת.

11. מוצדקת אפוא החלטת בית המשפט המחוזי להורות על מעצרו של העורר עד תום ההליכים, ולפיכך אני דוחה

את הערר.

ניתנה היום, ח' בכסלו התשע"ה (30.11.2014).

שׁוֹפֵט
